

Bəxti gətirməyən "bəxtəvər"

Poeziya da, jurnalistika da, dəniz də ilk növbədə dəlicəsinə vurğunlu-ğu və fədakarlığı sevir. Mənə inanmırsınızsa, kapitan-şair Faiq Balabəylidən soruşun. Əslində soruşmağa lüzum yoxdur. Üzünə baxan kimi, vurğunluğunu da, fədakarlığını da, əzabkeşliyini də görmək çətin deyil. Siz bir baxın...

Altmış il əvvəl Cəlilabad rayonunda dünyaya göz açan Faiq Balabəyli poeziya daha tez - hələ otra məktəbdə oxuduğu ilk illərdə ovsunlayıb. İlk şeirini kağıza nə vaxt pıçıldadığını yaqın özü belə xatırlayır:

*Mən kənddə doğuldum, kənddə böyüdüm
At çapdım, ot çaldım, ovçuluq etdim.
Baş vurdum çayların axar suyuna
Dözmədim, üz tutub Xəzərə getdim*

Dənizə ilk baxışdan vurulub: gö-rən kimi! Dəniz və dənizçilər haqqında eşitdiyi maraqlı söhbətlər, oxuduğu əsərlər, baxdığı filmlər bu sevgini bir az da gücləndirib.

Sonralar tərcümeyi-halını səhv-siz yazsa bilməyənlərin dünyanın ən asan, mənim isə ən çətin işlərdən saydığım bir işdən - dənizçi və şair yükündən heç də yüngül olmayan jurnalist yükünü daşımaqdan bir ayı ləzzət almağa başlayıb. "Ədəbiyyat qəzeti"ndə çalışıb, "Yeni xəbər" və "Millət səsi" qəzetlərinin yaradıcı kollektivlərinə rəhbərlik edib. Hazırda yaradıcısı və baş redaktoru olduğu "Müstəqil.az" saytı da dir-gözlü açdığı səhərləri hesabına həm də bir çox yazıçı və şairlərin maraq dairəsindədir.

Faiq Balabəylinin dənizə, poeziyaya ya jurnalistikaya sevgisinin qə-dərini özü də bilir.

Mənə də elə gəlir ki, hüduzsuzdur. Yoxsa hər üçünün öhdəsindən eyni ustalıqla, eyni məharətlə gələ bilərdi?

Kapitan-şairin təsisçisi olduğu "Dənizçilərə Sosial Dəstək" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri kimi gördüyü əvəzsiz işlərdən isə əksər dənizçilər minnətdarlıqla danışırlar.

Hələ mənim-sənin bilmədiyimiz nə qədər qayğısı, nə qədər dər-də-səri var?! Dilinə gətirməyir. Görenlər də... gözlərini yumurlar.

İlk baxışdan sərt, bir az da quru adam təsiri bağışlayır.

Amma bu, ilk baxışdan belədir. İç dünyasına baş vuranda, gözlərinin önündə tamam başqa bir adam canlanır.

Kifayət qədər məlumatlı olması, çox şeydən baş çıxarması, dinləmək mədəniyyəti, inandırmaq qabiliyyəti... istər-istəməz onu həm də yaxşı müsahibə çevirir, danışdırdıqca onun haqqında ilk təəssüratından əsər-ələmət qalır. Və həтта haqqında əvvəlki fikirlərinə görə bir qədər sıxılırsan da...

Paxılıqdan, həsəddən uzaqdır. Yaxşı yazıya, yaxşı poeziya nümunəsinə yaxşı deməyi bacarır. Yaxşı şairin, qələm əhlinin uğuru da ürək-dən sevinir. İndi belələri çoxdür ki? Paxılığın viran qoyduğu ürəklərin özlərindən başqa, kiminçünsə və ya nə üçünsə döyünə biləcəyinə siz inanırsınız? Siz Allah, məni güldürməyin.

Mən insanlıqdan piyada o qədər yazı-poza adamı görmüşəm ki... Adam deməyə adamın dili gəlir.

Dənizi kim sevmir ki?! Amma Faiqın dəniz sevgisi bir ayrı sevgidir.

*Körfəz boyu səpələnən yosunlar,
balıqların qumla dolan qulağı...
Əgər məni incitsəniz gedərəm
görünməmə gözünü zə, uzağı.*

*Bir qağayı lələyini götürüb
qum üstünə bircə misra yazaram.
Külək dolmuş ağ yelkənə bürünüb
bir adaya qayıtmağa hazırım.*

*Balıqların gözlərinə su dolmur
qulaqları duzlu sudan göynəyir
Zəncirləri tarım duran gəmilər
ləvbərlərin ağrısına dözməyir.*

*Yamyaşıldı duzlu suyun köynəyi
qayaların üzünü cızıq-cızıqdı.
Gəmiləri üzüb gedib, göynəyir
bu dənizin limanları, yazıqdı...*

Kiminsə başına siqal çəkməyi xoşlamayan dəniz ondan da çox şey alıb. Amma kapitanlıq zirvəsinə ilk zəmanəti də, ilk xeyir-duanı da ona

dəniz verib. Faiq Balabəyli dəniz qaldırıb, dəniz ucaldıb o zirvəyə!

Şeiri, poeziyanı kim sevmir ki?! Amma Faiq Balabəylinin poeziyaya sevgisi bir ayrı sevgidir.

Poeziyanı yalnız Faiq Balabəyli kimi duyan, şeiri yalnız Faiq Balabəyli kimi sevən, yaşayan deyə bilər ki:

*Uzaq bir adadan uğultu səsi
dənizin üstüylə sürüşüb keçər
isti bir xatirə sət kələyi tək
dünənə, bu günə görüşüb keçər.*

*Yosunlar qıvrılar, qız saçları tək
dağlar dənizin üzünə necə.
Qaya oyuğunda gündüzlər yatan
Yarasa sürüsü oyanar gecə.*

*Limanlar gözələyər,
gəmilər gəlməz
Fit səsi bürünüb körfəz boyunu
o nadinc, o vecsiz, günahla dolu
ləpələr nə edər,
bitməz oyunu.*

*Sönər işıqları
yorğun gəminin,
ömrünü yaşayır dor ağacında
qağayı lələyi ilişib qalar
günahsız məhkum tək dar ağacında.*

Söz də borclu qalmayıb. Sözü uca tutduğu gündən söz də bu istedadlı şairi ucaltmaqda məşğuldur. Təsədüfi deyil ki, kapitan Faiq Balabəyli bu gün həm də sözün, poeziyamızın Balabəyli zirvəsindədir.

Məni heyretləndirmək çətin olsa da, dənizçiliyi də, şairliyi də boyuna biçilən Faiq Balabəyli bunu bacarıb.

*...Qiyma-qiyma, tikə-tikə
doğransam da, bu torpaqda
şadam elə.*

*Bu torpağa yad olana
bir anadan doğulsam da,
yadam elə.*

*Ovxarlanmış qılıncını
başım üstə saxla, cəllad
İmtahan et, sınağa çək,
son məqamdı, yoxla, cəllad.
Ürəyimdə, əməlimdə bir soyuqluq
görəsən əgər, haqla, cəllad
Soy dərimi, kəs başımı
canımı al, edam elə.*

*Oda oldu başı üstə Göy, türklərin
Oda düşüb, küllü qalib Göytürklərin.
Dərs olmasa mənə mənim gördüklərim
Adamlıqdan çıxsam əgər, haqqa gətir,
adam elə.*

Həmişə bu fikirdə olmuşam ki: "Dost bir olar, ya iki". Faiq Balabəyli bu deyimin hikmətini də şübhə altına alıb. Dostlarının sayı bilinmir.

Həm də, etiraf edirəm ki, yaxşı dostlardır! Dost sarıdan bəxtinin gətirdiyini düşünmürəm. Bəxti nədə gətirib ki?! Nəyə nail olubsa, buna görə yuxusuz gecələrinə bərdur. Yaqın ona görə ki, bu bəxti gətirməyən "bəxtəvər" özü yaxşı dostdur.

Dənizçi olmayan yazarların yaradıcılığında mavi gözlü dənizlərin yalnız bir üzünü görmək mümkündür.

Faiqın yaradıcılığında dənizin hər üzünü olmasa da, çox üzünü görmək olar. Dənizin üzünü döndəndə, dəniz heç özünü də tanımır. Yeri yerindən, Göyü göydən qoparmaq istəyir.

Dənizin üzünü döndəndə dəniz özü boyda əjdahaya dönür. Mən də bu iddiada olmuşam ki, dəniz cəsurları sevir. Bəlkə də tərsinədir. Dənizi məhz cəsurlar sevir. Dənizi imtahanlarına məhz cəsurlar dözürlər. Cəsur olmayan dənizçi dənizdə nə qədər davam gətirə bilər? Uzağı... dənizin üzünü döndəndə kimi.

*Dəniz elə həmənkidir
gah mülayim, üzügülər
gah da dönüb ölümlər olar,
bisi güdər...*

*...Dənizçiye dalğaların arasından
əl eləyər su pərisi.
Dənizçiye ad verərlər: su pərisi...*

Özü də dənizə oxşayır. Özünə sığmayan, rahatlığın nə olduğunu bilməyən dənizə.

Dənizə oxşayır. Yaxşılıqlarına pisliklə cavab verilən dənizə.

Dənizə oxşayır. Çirkab götürməyən dənizə...

Hələ ki, dənizin ona, bizim həm dənizə, həm yaxşı sözə ehtiyacımız olduğu üçün umacağım dənizdən-dənizə: öz adamından, söz adamından muğayət ol, dəniz!

Mən illərin necə keçdiyini bilmədim, hiss etmədim. Yaqın Faiq də mənim kimi! 60-ın kürəyini nə vaxt yerə vurdu?

Arzu edirəm ki, yüzdə də Faiq Balabəyli Xəzərin sahilində dənizə şeir pıçıldayan görsünlər. Gözlərində də: "Belə yaşamağa dəyərmiş" etirafı ilə!